

Læsevejledernetværk – Læsevejlederbrev 4, 2019

Kære læsevejleder

Så er et nyt skoleår skudt i gang efter en forhåbentlig dejlig sommer og ferie. Dette informationsbrev fortæller om indsatsområderne i Nationalt Videncenter for Læsning de næste tre år – og specielt om indsatser målrettet elever i skriftsprogsvanskeligheder. Desuden sættes fokus på læsehelte, i håb om at heltene kan sprede sig fra Sønderborg til resten af landet. Endelig er der nyt fra ROAL, som er stærkt tilbage med nye kommunikationsveje og temadag.

Læs mere i informationsbrevet:

- Centerets indsatsområder i de næste tre år
- Temadage med fokus på elever i læse-skrivevanskeligheder
- Læsehelte i Sønderborg – og på din skole?
- ROAL er stærkt tilbage
- Perspektiver på test

Centeret er desuden i gang med at ændre lidt på hjemmesiden. Er du interesseret i at læse de tidligere udsendte informationsbreve i læsevejledernetværket, så finder du dem [her](#). I den øverste bjælke [Viden og Værktøjer](#) finder du blandt andet centerets film, podcast, forskerklumme og viden om.

Centerets indsatsområder i de næste tre år

I Nationalt Videncenter for Læsning har vi før sommerferien fastlagt de indsatsområder, som vi vil arbejde med de næste tre år. Her vil vi have fokus på tværprofessionelle samarbejder om literacy, på generelle og specifikke literacykompetencer i og på tværs af fagene – både i grundskolen og i ungdoms-/erhvervsuddannelserne samt på børn og unge i

Humletorvet 3
1799 Vesterbro
+45 4189 9090

info@videnomlaesning.dk
videnomlaesning.dk

skriftsprogsvanskeligheder. Du kan læse mere om indsatsområderne i centerets sommerbrev ([læsevejlederinformation nr. 3, 2019](#)) og på [hjemmeside](#).

Temadage med fokus på elever i læse-skrivevanskeligheder

I centeret sætter vi fokus på indsatsområdet om børn og unge i skriftsproglige vanskeligheder gennem flere arrangementer. I FN's internationale ordblindeuge, uge 40, 2019, inviterer vi sammen med VIA UC til de årlige temadage om undervisning af elever i læse-skrivevanskeligheder mandag den 30. september 2019 i [København](#) og fredag den 4. oktober 2019 i [Aarhus](#). Programmet byder igen på konkrete forskningsbaserede forslag til praksis. Der er stadig ledige pladser.

I uge 4, 2020, sætter vi sammen med VIA UC og Kompetencecenter for Læsning/Aarhus Kommune fokus på ordblinde elevers undervisning og deltagelsesmuligheder i en forskningsforankret kontekst. Hvordan kan hele skolen tage hånd om de ordblinde elevers læsekompetencer, og hvordan kan de enkelte elevers undervisningsbehov imødekommes? Konkrete tiltag præsenteres og diskuteres, og det vil være muligt at deltage i workshops om fx brug af læse-skriveteknologier i fagene, om PC-makker og om indsatser i forhold til tidlige indsatser ud fra Ordblinderisikotesten. Her vil desuden være nyt fra Undervisningsministeriet og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og meget mere. Temadagen afholdes mandag d. 20. januar 2020 i [København](#) og fredag d. 24. januar 2020 i [Aarhus](#). Der er åbent for tilmelding nu. Målgruppen er primært lærere og skoleledere i grundskolen, læsevejledere og læsekonsulenter.

I samarbejde med NOTA's studieservice afholder centeret en temadag d. 18. november 2019 i København. Temadagen *Alle kan læse* har fokus på, hvordan unge studerende kan anvende NOTA's tilbud i deres uddannelsesforløb. Hør også filosof Olav Hesseldahl fra Ungdomsbureauet og hans bud på, hvad der engagerer danske unge, når han dykker ned i ungdomsdybet... Måske skal der nye tiltag på banen? Målgruppen er primært undskolingslærere, undervisere på FGU og på EUD/EUX, studerende og undervisere på professionshøjskolerne. Temadagen vil blive annonceret på centerets hjemmeside og på NOTA's hjemmeside. Der vil være tilmelding via NOTA's hjemmeside.

Læsehelte i Sønderborg – og på din skole?

I Sønderborg findes der læsehelte! Læsehelte, som fortæller om deres læseoplevelser og anbefaler bogoplevelser til andre elever på deres skole. Projektet [Læsehelte](#) gennemføres af skolerne i Sønderborg og Biblioteket Sønderborg i samarbejde med Vidensby Sønderborg.

Bogen som medie har stor betydning, når elever udvælger litteratur til sig selv:

"Man kan også godt se, at den er lidt eventyragtig en bog, hvis der står et monster bag en, og en prøver at løbe væk fra én. Og en hundebog, hvis der er en hund på".

"Jeg har ret svært ved at finde nogen bøger, der interesserer mig, så jeg læser meget i sådan nogle bøger, som jeg ikke forstå, eller som ikke sådan er spændende-agtig".

Vi tænker måske ikke over det, når vi selv scanner titlerne i reolen hos vennen, i boghandlen eller på biblioteket, men faktisk er det en vigtig kompetence at kunne udvælge bøger til sig selv. Især fordi vi ved, at nogle elever er dygtige til det, mens andre har meget svært ved det. Det er et væsentligt fund i en undersøgelse af børns perspektiv på litteraturformidling, som centerets faglige konsulent, Henriette Romme Lund, netop har afsluttet.

Elever, der er gode til at udvælge bøger, undersøger og anvender bevidst de muligheder, bogen som medie rummer, til at vurdere, om bogen skal vælges til eller fra. De kigger på forsiden og på bagsiden, åbner og skimmer et par sider for at vurdere bogens handling, genre og sværhedsgrad. Årsagen til, at nogle elever har svært ved at gøre dette, kan være, at de ikke er så interesserede i at læse og derfor har en begrænset viden at trække på i en sådan udvælgelse. Konsekvensen er, at de læser bøger, der ikke interesserer dem. Det giver dem dårlige læseoplevelser, som må forventes at mindske deres interesse for at læse yderligere. Det anbefales derfor, at:

- alle elever understøttes i at udvælge bøger til sig selv, og at de, der ikke kan dette, lærer at mestre strategier, så de kan finde bøger til sig selv.
- der er opmærksomhed på, at alle elever har eller får adgang til et rigt udvalg af bøger, da en forudsætning for at udvælge bøger er adgang til sådanne.
- elever inddrages og støttes i samtaler om det, de læser. Derved synliggøres læsning som aktivitet, og de får mulighed for at udvikle et sprog om læsning, som eventuelt kan støtte dem, når de udvælger bøger.

Der vil blive udarbejdet en rapport for Biblioteket Sønderborg, og når den foreligger (i nærmeste fremtid), så vil den kunne downloades [her](#). Har du spørgsmål til projektet, så kontakt gerne min kollega Henriette Romme Lund (hrlu@kp.dk).

ROAL er stærkt tilbage

ROAL har været stille meget længe, men er nu vendt stærkt tilbage. [Hjemmesiden](#) er kørende og helt revideret, og ROAL er nu repræsenteret på både [Facebook](#) og [LinkedIn](#). Desuden inviterer ROAL til [en tværgående temadag og generalforsamling](#) tirsdag d. 12. november 2019 på [Nislevgård Efterskole](#). Programmet for dagen vil blive annonceret på hjemmesiden, og hurtig tilmelding tilrådes. Prisen er 600 kr. ekskl. moms. På hjemmesiden finder du også den efterspurgte [handleplansskabelon](#).

Perspektiver på test

Test er et centralt punkt i den danske uddannelsespolitik og -debat, og De Nationale Test er da også i fokus i [regeringens forståelsespapir](#). Imens vi venter på, hvad det besluttes om de omdiskuterede nationale test, har du måske lyst til at kigge nærmere i centeret nyeste tidsskrift *Test i skole og dagtilbud*. VOL #25. I dette nummer rejses flere perspektiver på

test, for i Danmark testes børns sprog- og læsefærdigheder. Resultaterne skal hjælpe med at identificere børnenes forudsætninger og færdigheder, så de pædagogiske indsatser kan differentieres og tilpasses eleven/elevgruppen, og med at vurdere, om børnene er på det forventede niveau i forhold til gennemsnittet i kommunen, resten af landet - og verden. Samtidig forholder flere forældre, lærere og forskere sig kritisk til test. Er andre evalueringsformer bedre? Og hvilken betydning har al denne målen og vejen egentlig? Dette nummer af *Viden om Literacy* rummer derfor blandt andet både oversigter over og præsentationer af test, beretninger om udvikling af test, om anvendelse af testresultater samt kritiske blikke på konsekvenser af testning og testkultur. Tidsskriftet er illustreret af elever fra Billedskolen i Tvillingehallen, og eleverne viser her, hvad test betyder for dem. Download de enkelte [artikler](#) eller hele [tidsskriftet](#).

Rådet for Børns Læring inviterer desuden til samtale om de nationale test d. 3. september 2019. De opfordrer til, at testene 'tænkes forfra'. Læs mere om arrangementet og tilmelding [her](#).

De bedste hilsner fra alle i centeret.
Kirsten

